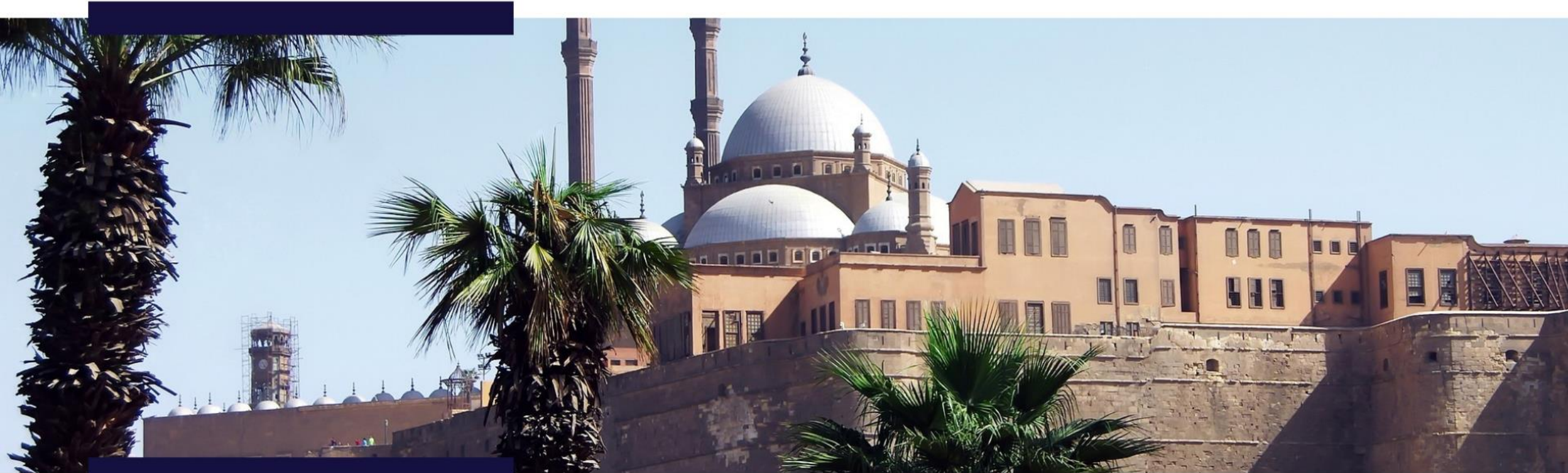

SEMINARIUM „POLSKIE MOSTY TECHNOLOGICZNE”

EGIPT جمهورية مصر العربية

DR ŁUKASZ FYDEREK

EAST ANALYTICS
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI

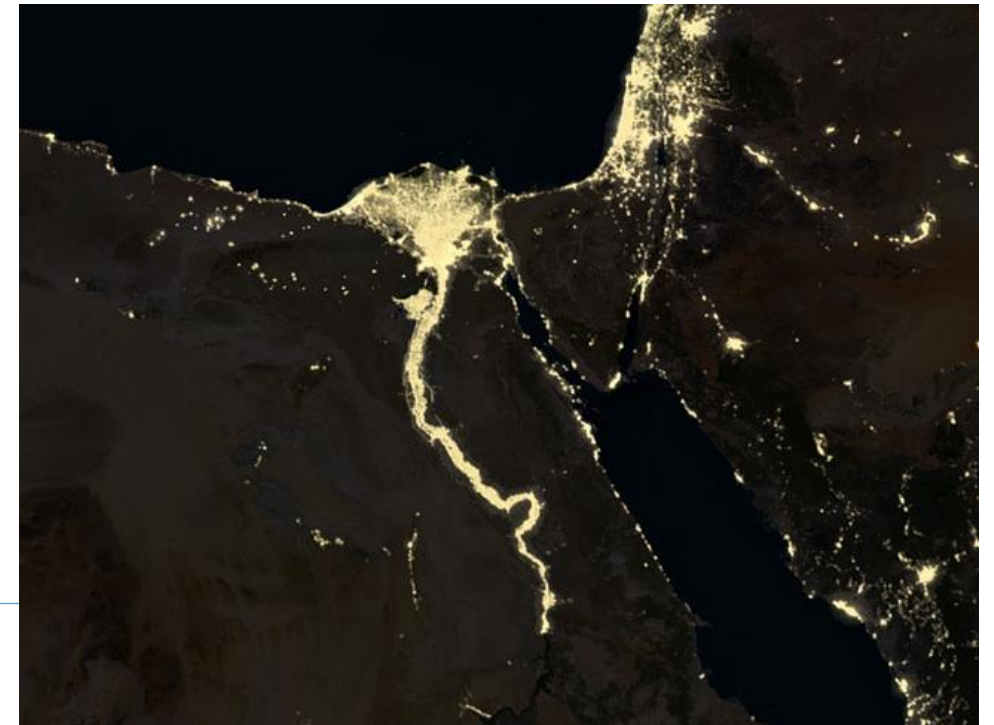
1. Egipt – informacje ogólne

Położenie geograficzne

Położenie geograficzne Egiptu jest istotnym czynnikiem kształtującym gospodarkę kraju.

Jego umiejscowienie na pograniczu Afryki, Azji i Europy sprawia, że Egipt pośredniczy w wymianie handlowej pomiędzy kontynentami.

Egipt to także największy rynek arabski z ponad 100 milionami obywateli

Mimo to, Egipt zajmuje jedynie 120. miejsce w rankingu *Doing Business 2019*, co wynika m.in. z ograniczeń pozataryfowych.

Z kolei w *Africa Investment Index* Egipt zajmuje miejsce trzecie. Doceniona została m. in. stopa wzrostu egipskiego PKB i korzyści płynące z czynników demograficznych.

Zrozumieć biznes w Egipcie

Egipski system prawny pozwala na 100-procentową własność zagraniczną przedsiębiorstw.

Ponadto zagraniczni inwestorzy dostają gwarancję zabezpieczenia przed konfiskatą i nacjonalizacją.

Przysługuje im także prawo do posiadania ziemi, prawo do posiadania rachunków bankowych w zagranicznych walutach, brak restrykcji w określaniu cen oraz gwarancja równego traktowania bez względu na narodowość

Szanse dla eksporterów

Projekty inwestycyjne zagranicznych firm mogą być realizowane w jednej z 20 branż.

Dla uproszczenia rejestracji, licencjonowania i certyfikacji nowych projektów egipska Agencja Inwestycji wprowadziła *one stop shop*, który umożliwi dopełnienie wszystkich niezbędnych formalności przy jednym okienku.

Główne zadania *one stop shop* to ułatwienie udzielania licencji biznesowych. Ponadto instytucja oferuje usługi prawne, techniczne, administracyjne, publikacje w Dzienniku Inwestycyjnym i usługi w zakresie zwolnień z podatków.

W 2017 roku władze egipskie przyjęły prawo inwestycyjne, w którym zawarto szereg udogodnień dla zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów.

Jego kluczowe elementy to:

udzielanie zezwolenia na pobyt na okres trwania inwestycji,

brak ograniczeń dot. wywożenia zysków z kraju,

możliwość bezpośredniego importu dóbr niezbędnych do wykonania inwestycji bez konieczności rejestracji w tzw. Rejestrze Eksporterów przy opłaceniu 2% stawki celnej,

wyłączenie z części opłat notarialnych i skarbowych

Jako najbardziej perspektywiczne obszary współpracy dla polskich przedsiębiorstw postrzegamy są: budownictwo i wyposażenie wnętrz, wyroby medyczne, IT, sektor ropy naftowej i gazu.

W ostatnich latach w Egipcie odnotowano również wzrost zapotrzebowania na: maszyny i urządzenia dla branży spożywczej (zwłaszcza tych przydatnych w przetwórstwie drobiu), wyroby wykonane z metali niezlachetnych, produkty rolno-spożywcze, wyroby ze szkła i porcelany, maszyny i narzędzia oraz produkty chemiczne i drzewno-papiernicze.

Zagrożenia dla eksporterów

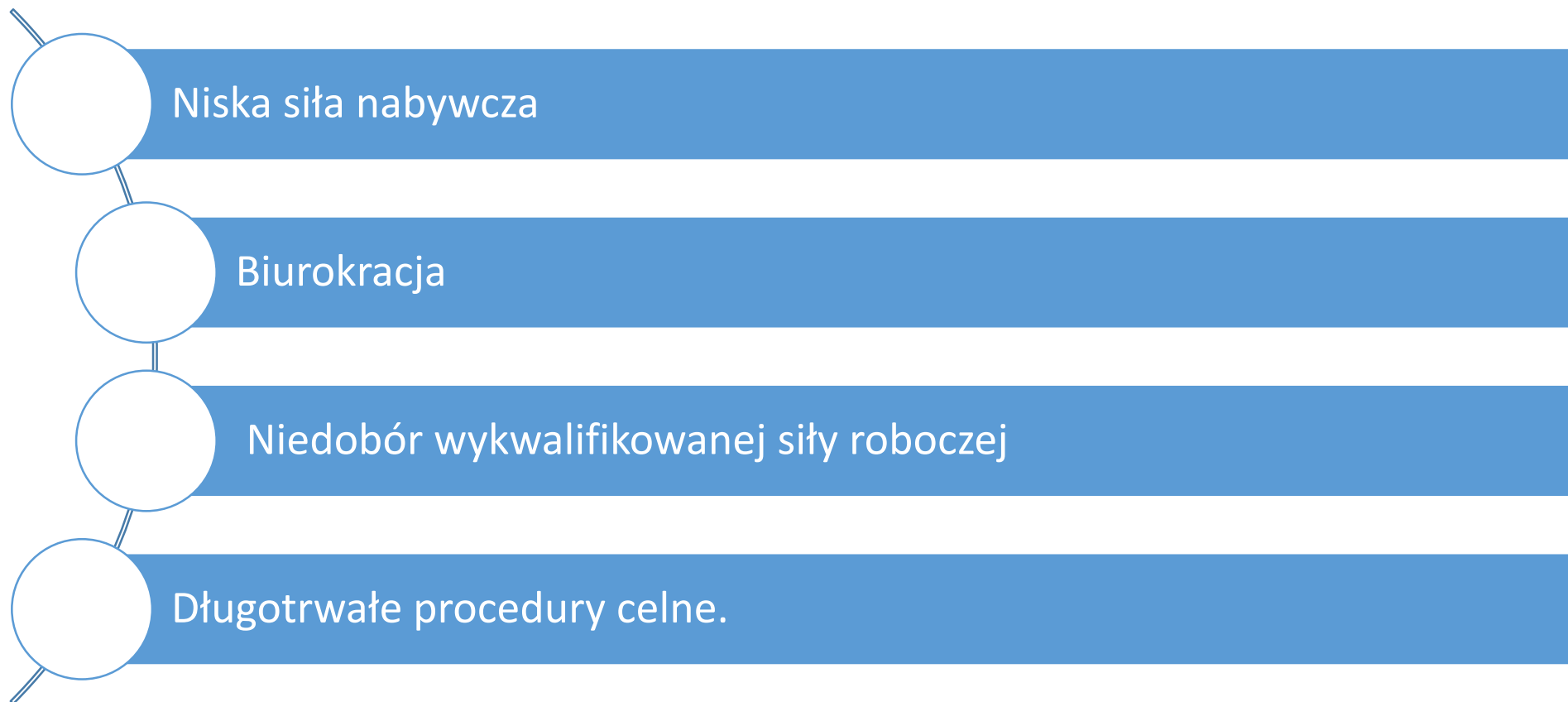
Niekorzystną stroną egipskiego rynku jest wdrażanie postanowień **sprzecznych z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi**, czego przykładem może być dekret egipskiego Ministerstwa Handlu i Przemysłu nr 43/2016, który wszedł w życie 16 marca 2016 r.

Zgodnie z nim import towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej w Egipcie w ramach 25 kategorii (mleko i jego przetwory, przetworzone i suszone owoce, słodycze, wyroby czekoladowe, woda mineralna, kosmetyki, wyposażenie łazienek, odzież i tekstylia, i inne) ma być dozwolony **wyłącznie dla firm zarejestrowanych w rejestrze** prowadzonym przez ww. ministerstwo.

مجمع التحرير

Zagrożenia dla eksporterów

Ograniczenia w dostępie do egipskiego rynku mogą napotkać firmy z sektora rolniczego (bariery te dotyczą wymogów sanitarnych i fitosanitarnych). Ponadto eksportujący przedsiębiorcy są zobowiązani do posiadania certyfikatów pochodzenia EUR-1 i EUR-MED (nawet w przypadku ważności certyfikatów wydanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej), które muszą być wystawione przez ambasady lub konsulaty Egiptu. Z kolei eksporterzy mięsa są zobowiązani do sprzedaży mięsa zgodnego ze standardami halal. Jednocześnie podlegają oni kontroli ze strony organizacji religijnych importera.

Przeszkody na swojej drodze mogą napotkać nie tylko eksporterzy, ale także inwestorzy zagraniczni zainteresowani **prowadzeniem firm usługowych w sektorach transportu lotniczego i morskiego oraz budownictwa**. Założone przez nich przedsiębiorstwo może mieć wyłącznie formę joint-venture, a 51% udziałów musi należeć do egipskiego przedsiębiorcy.

- Przykładowe wynagrodzenia
 - Sprzedawca: 2200 EGP
 - Młodszy specjalista IT: 3500 EGP
 - Menadżer w małej firmie: 6500 EGP
 - Menadżer średniego szczebla w firmie zagranicznej: 10000 EGP
-

- Marketing internetowy
 - 45 EGP za CPM
 - Serwisy docierające do grup premium 80 EGP za CPM

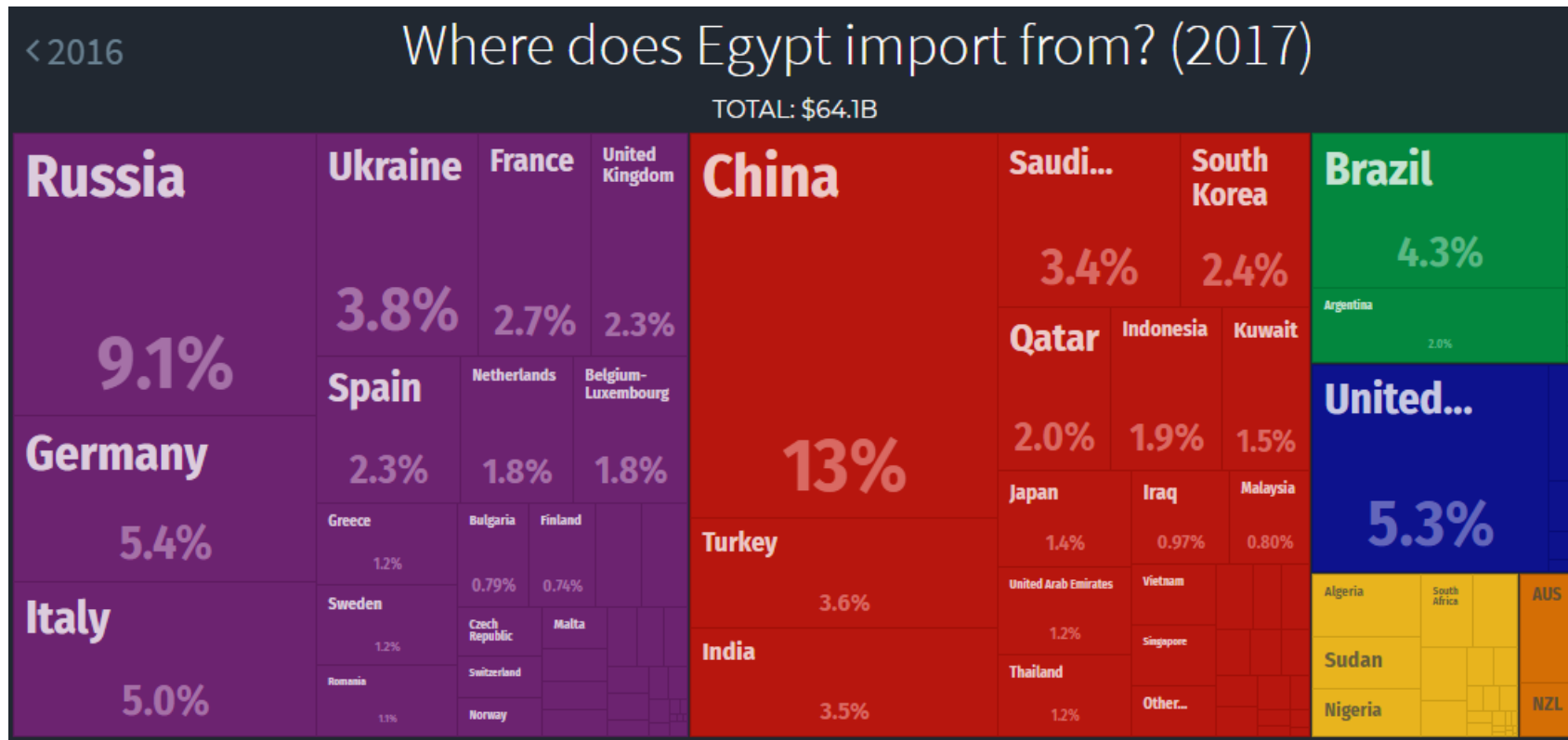
 - Outdoor
 - średnia cena billboardu wynosi 2,000 EGP na metr kwadratowy rocznie,
 - billboard o wymiarach 12 na 8 metrów kosztuje około 30 000 EGP miesięcznie
-

- Marże – w zależności od wartości kontraktu i sektora od 3,5 do 15%; wysokość marży jest jawna, zawarta w umowie i zarejestrowana w Min. Handlu i Przemysłu.
- Często praktyką jest posiadanie więcej niż jednego dystrybutora (brak wymogu wyłączności)
- Lokalny przedstawiciel handlowy / dystrybutor jest istotny z marketingowego punktu widzenia – daje on niejako swoją „twarz” nieznanemu na rynku lokalnym produktowi i umożliwia dostęp do swojej sieci kontaktów.
- Model franczyzowy jest popularną strategią wejścia dla europejskich marek w Egipcie.

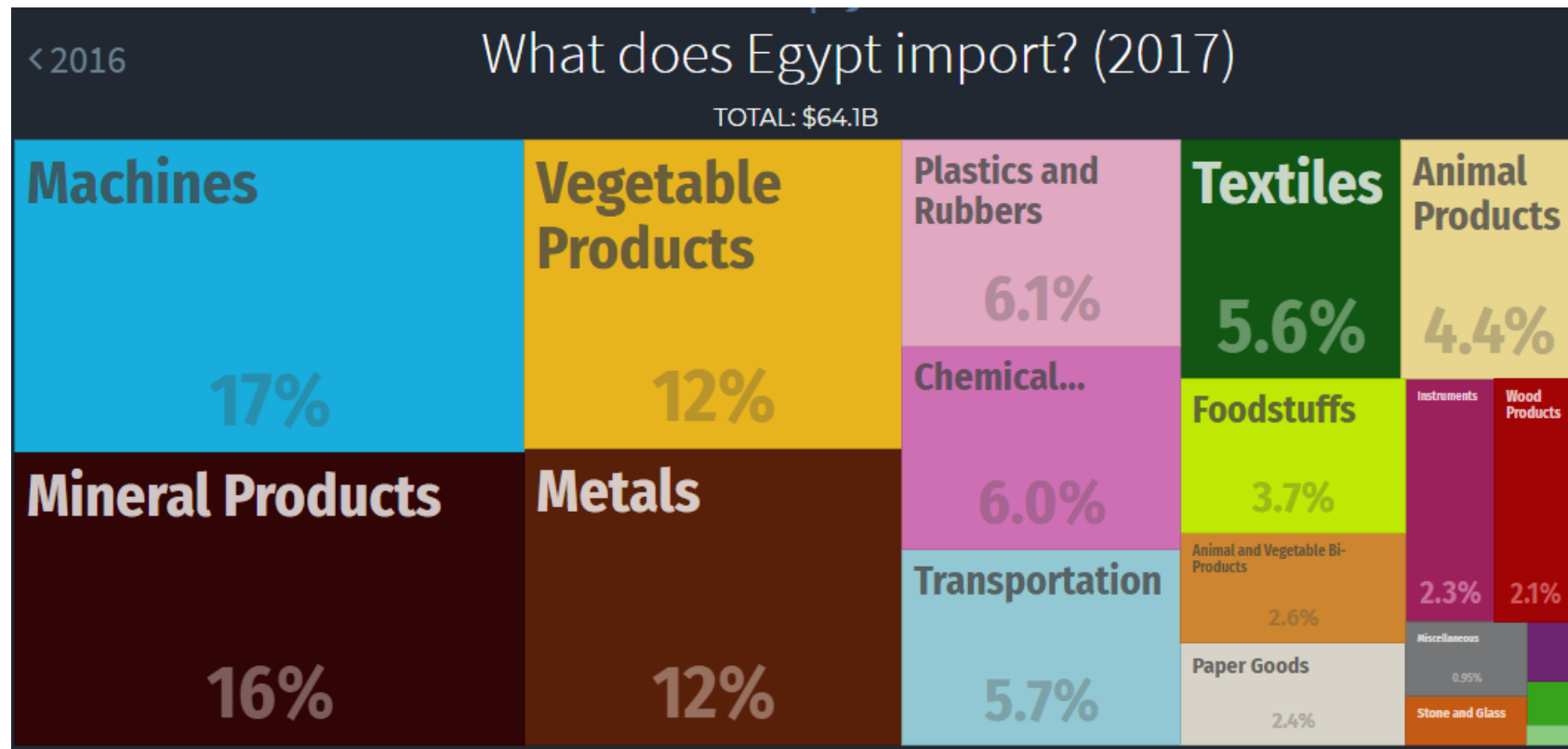

2. Handel z Egiptem

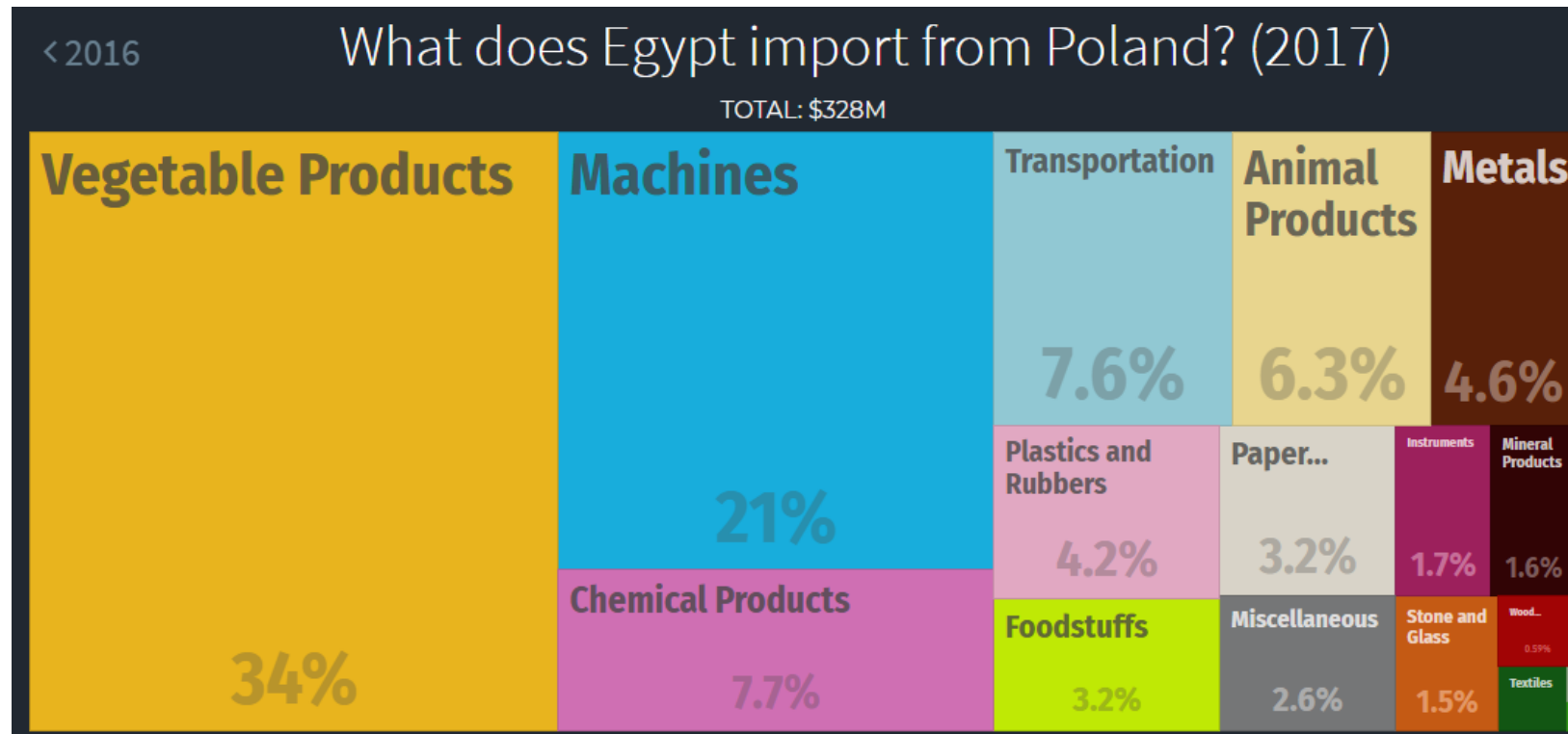
Kierunki importu Egiptu

Struktura importu

Struktura importu z Polski

Polscy eksporterzy do Egiptu (2015)

- Alfred c. Toepfer Poland (zboża)
 - General Motors Poland
 - Cefetra Polska (zboża)
 - Glencore Polska (zboża)
 - Harnbeam (maszyny i urządzenia)
 - Louis Dreyfus Polska (art. rolne)
 - Bel Polska (sery)
 - Geofizyka Toruń
 - AvonPolska
 - Cargill Poland (art. rolno-spożywcze)
 - Gillette Poland
 - Mondi Świecie
 - GlaxoSmithKline (farmaceutyki)
 - Węgllokoks
 - Polchar(art. metalowe)
 - Philips Lighting
-

Polskie firmy w Egipcie

- W Egipcie zidentyfikowaliśmy ok. 35 firm prowadzonych przez Polaków.
- Polscy przedsiębiorcy inwestują w egipskie nieruchomości, a także w branżę turystyczną (wycieczki, pamiątki) hotelarską, restauracyjną i sport. Przykładem może być Al-Dżuna, a także mniejsze firmy w Kairze, Gizie, Hurgadzie, Szarm-El-Szeik.
- Przedsiębiorcami są głównie migranci z Polski, którzy przenieśli się do Egiptu ze względu na klimat lub zainteresowania, przedsiębiorcy chcący wykorzystać zerowe stawki podatkowe od nieruchomości, gwarantujące wysoką stopę zwrotu oraz małżeństwa/rodziny mieszane.

Polskie firmy w Egipcie

- LPP – Cairo Festival Mall
- Ingot – Citystars Heliopolis

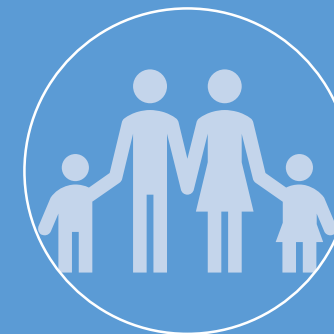
3. Sytuacja ekonomiczna Egiptu

Egipt jest najbardziej zaludnionym państwem arabskim. Zamieszkuje go ponad 100 mln osób, których średnia wieku wynosi 24 lata.

Okolo 95% populacji Egiptu mieszka na żyznych terenach okalających deltę i dolinę Nilu (które stanowią jedynie 5% całkowitej powierzchni państwa).

Demografię kraju charakteryzuje niezwykle wysoki przyrost naturalny (pomiędzy 1994 i 2014 rokiem odnotowano 46% przyrost liczby ludności).

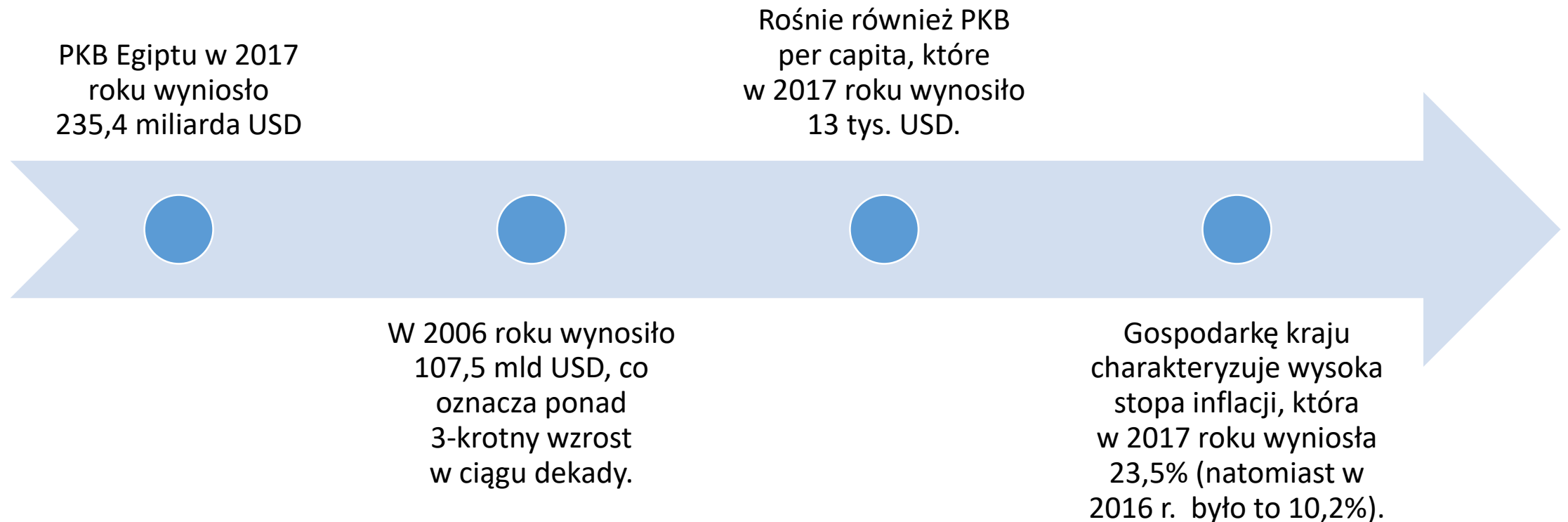

W Egipcie żyje 60,5 mln osób w wieku produkcyjnym (62,5% populacji), a obecny wskaźnik przyrostu naturalnego wynosi 2,45%.

Egipską gospodarkę charakteryzuje wysoki poziom bezrobocia wśród młodych osób w wieku 15-24 lat, który wynosi 31,3%.

Natomiast ogólna stopa bezrobocia w kraju wynosi 12,2%. Co czwarty Egipcjanin żyje poniżej granicy ubóstwa.

Krajową walutą jest funt egipski (EGP).

Wartość 100 EGP oscyluje w granicach 5,67 USD i 19,30 – 20 PLN.

Istotnym wydarzeniem, które wpłynęło na wartość waluty była jej dewaluacja pod koniec 2016 r. Takie działanie było wynikiem uwolnienia waluty w wyniku dostosowania krajowej polityki do wymogów stawianych przez MFW.

GOSPODARKA EGIPTU

55.7%
USŁUGI

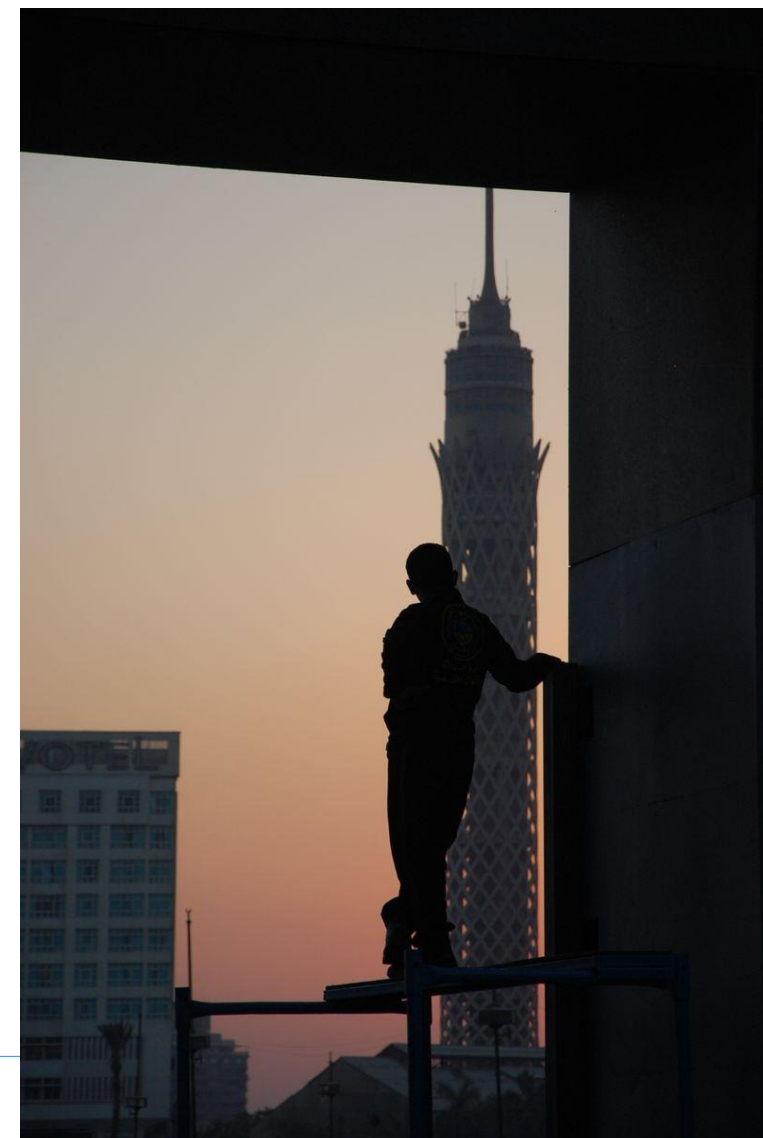
33.1%
PRZEMYSŁ

11.9%
ROLNICTWO

Źródła: Doing Business, World Bank, CIA Fact Book, OECD
* Udział sektorów gospodarki w tworzeniu PKB

Najważniejszym sektorem gospodarki Egiptu są usługi, z których przychody stanowią ponad 55% PKB. Pracuje w nich prawie połowa aktywnych zawodowo Egipcjan.

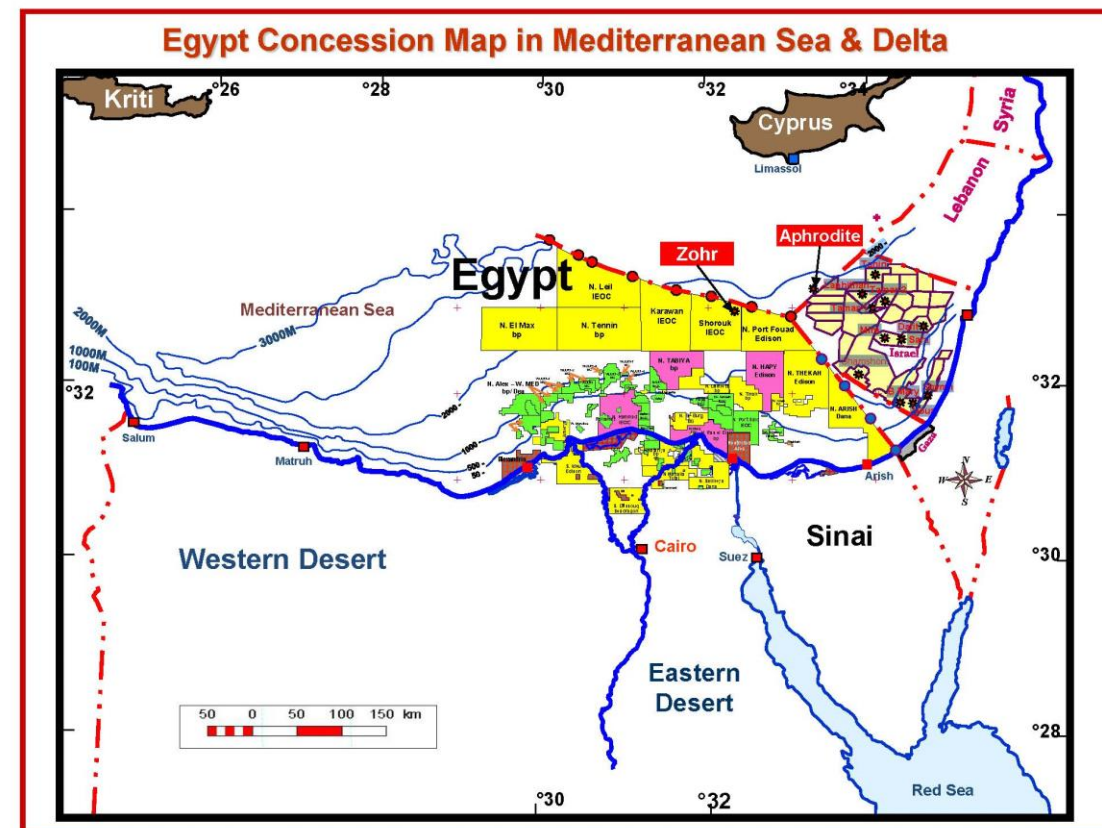
Istotny jest również przemysł zatrudniający niemalże 25% społeczeństwa i generujący ponad 30% PKB. Jego głównymi gałęziami są: sektor tekstylny, przemysł spożywczy, turystyka, farmaceutyka oraz węglowodory.

Mimo tego, że w rolnictwie pracuje prawie 30% aktywnych zawodowo Egipcjan, jego wkład w PKB wynosi niecałe 12%. Egipcjanie uprawiają przede wszystkim: bawełnę, ryż, kukurydzę, pszenicę, rośliny strączkowe, owoce i warzywa. Ze względu na szybko rosnącą liczbę ludności, egipskie rolnictwo nie jest w stanie zaspokoić wewnętrznych potrzeb kraju. Korzystny klimat pozwala na przeprowadzanie zbiorów 3-4 razy w roku.

Gospodarka

Istotne znaczenie dla gospodarki egipskiej mają złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, które są wydobywane przede wszystkim: na półwyspie Synaj, na obszarze delty Nilu oraz ze złóż podmorskich.

Produkcja i przetwórstwo ropy naftowej i gazu ziemnego w Egipcie generuje ok. 16% PKB. Z roku na rok zmniejszają się nakłady na wydobycie ropy naftowej (ze względu na wyczerpywanie się jej złóż), natomiast rząd chętniej inwestuje w wydobycie gazu ziemnego. Egipski zajmuje 6 miejsce wśród państw MENA pod względem produkcji gazu ziemnego.

Rolnictwo, handel, nieruchomości i gastronomia to sektory, które w większości należą do podmiotów prywatnych. Jednak wydobycie i przetwórstwo ropy naftowej i gazu ziemnego oraz energetyka to działy zdominowane przez sektor publiczny.

W ostatnich latach rząd sprzyja rozwojowi sektora prywatnego, czego przykładem jest uruchomiona w lutym 2016 roku czteroletnia Strategia Rozwoju Przemysłu. Jej głównym założeniem jest transformacja gospodarki Egiptu, który do 2025 roku ma stać się wiodącą gospodarką przemysłową wśród państw MENA oraz najistotniejszym ośrodkiem eksportu produktów zaawansowanych technologicznie.

Okolo 25% do 30% firm należy do armii lub jest powiązanych z kompleksem militarno-przemysłowym. Np.:

Maadi Co. for Engineering Industries

Abu Zaabal Engineering Industries Co

Helwan Engineering Industries Co

Ułatwienia i bariery eksportu do Egiptu

W 23 egipskich regionach zostały rozmieszczone 74 parki przemysłowe w ramach Systemu Inwestycji Wewnętrznych. Budowane są w nich klastry przemysłowe oraz infrastruktura dla małych i średnich przedsiębiorstw. Obecnie funkcjonuje w nich ok. 2 tys. projektów, które mają doprowadzić do zwiększenia poziomu transferu wiedzy i technologii. Każdy z parków funkcjonuje w ramach innej specjalizacji branżowej.

Z kolei od 2002 roku w Egipcie funkcjonują specjalne strefy ekonomiczne, które mają umożliwić rozwój produkcji rolnej i przemysłowej oraz działalności usługowej z przeznaczeniem na eksport. Obowiązują w nich m. in. obniżone stawki podatkowe (od firm – 10%, od zatrudnienia – 5%).

Ustawa z 2007 roku pozwoliła na stworzenie **Stref Inwestycyjnych**, których celem jest aktywizacja sektora prywatnego oraz przyspieszenie tempa rozwoju gospodarczego i społecznego. Poza przemysłem ich działalność obejmuje edukację, badania naukowe, handel i usługi, nanotechnologię i biotechnologię oraz technologię informacyjną.

Na mocy porozumienia między Egiptem, Izraelem i Stanami Zjednoczonymi utworzono Kwalifikowane Strefy Przemysłowe (QIZ). Produkty wytwarzane w egipskich QIZ są na specjalnych warunkach importowane przez USA. Co ważne, produkty eksportowe muszą spełniać określone warunki dotyczące reguł pochodzenia – min. 10,5% zawartości danego produktu musi mieć izraelskie pochodzenie.

Prowadzenie działalności w ramach QIZ zwiększa dostępność amerykańskich rynków, a ponadto niesie za sobą korzyści w postaci zwolnienia z barier taryfowych (np. ceł) i pozataryfowych (np. brak kontyngentów).

Na początku lutego 2016 roku w Egipcie zwiększono stawki celne na towary importowane. Takie działanie ma na celu redukcję ujemnego bilansu handlowego Egiptu.

Wyższe stawki celne wynoszą od 120% do 140% ich poprzedniej wartości i obejmują ponad 500 produktów. Podwyższone stawki celne nie obejmują Polski jako kraju członkowskiego UE.

Polsko-egipskie stosunki gospodarcze

Polsko-egipskie stosunki gospodarcze opierają się na szeregu umów dwustronnych dotyczących:

transportu
morskiego
(1977 r.)

współpracy w
dziedzinie
turystyki
(2011 r.)

wzajemnego
popierania i
ochrony
inwestycji
(1998 r.)

unikania
podwójnego
opodatkowania
(2002 r.)

ustanowienia
regularnej
komunikacji
lotniczej (1956
r.)

strona umowy
stowarzyszenia
wej z 2004 r.
pomiędzy
Egiptem a UE